

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro
2016 m. įsakymu Nr. 1-

**2014–2020 METŲ EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ
VEIKSMŲ PROGRAMOS 6 PRIORITETO „DARNAUS TRANSPORTO IR
PAGRINDINIŲ TINKLŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTRA“ 06.3.1-LVPA-K-107
PRIEMONĖS „GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMO SISTEMŲ MODERNIZAVIMAS
IR PLĖTRA“ PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR. 1**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.3.1-LVPA-K-107 priemonės „Gamtinių dujų skirstymo sistemų modernizavimas ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. sprendimu Nr. C(2014)6397 (toliau – Veiksmų programa), 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.3.1-LVPA-K-107 priemonės „Gamtinių dujų skirstymo sistemų modernizavimas ir plėtra“ (toliau – priemonė) finansuojamas veiklas, taip pat viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija), atliekanti paraiškų vertinimą, atranką ir iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas vadovaujantis:

2.1. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr.1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL 2013 L 347, p. 320);

2.2. 2014 m. birželio 17 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 651/2014, kuriuo tam tikrų kategorijų pagalba skelbiama suderinama su vidaus rinka taikant Sutarties 107 ir 108 straipsnius (OL 2014 L 187, p. 1) (toliau – Reglamentas);

2.3. Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programą“;

2.4. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“;

2.5. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K–316 „Dėl Projektų

administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės);

2.6. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.7. 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planu (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas) patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr.1-298 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano patvirtinimo“;

2.8. Gamtinių dujų pažangiųjų tinklų diegimo principų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 5 d. įsakymu Nr.1-146 „Dėl Gamtinių dujų pažangiųjų tinklų diegimo principų aprašo patvirtinimo“.

2.9. Lietuvos Respublikos nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategija).

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme.

4. Apraše vartojamos kitos sąvokos:

4.1. **Išmanioji apskaita** – dujų apskaita, leidžianti vartotojui nuotoliniu būdu stebėti, kiek suvartojama dujų per pasirinktą laikotarpį, taip pat leidžianti palyginti santykį tarp suvartojamo dujų kiekio ir aplinkos temperatūros ir kurią įdiegus mažėja skaitiklių patikrinimo sąnaudos.

4.2. **Nuotolinio duomenų surinkimo ir valdymo sistema** – sistema, kuriai padedant stebimi, surenkami ir analizuojami duomenys apie technologinius ir kitus parametrus, atliekami reikalingų parametrų pakeitimai bei įtaisai reikalingi šių parametrų fiksavimui (davikliai, ryšio sistemos ir kt.).

4.3. **Pasirengimo projektui veiklos** – projekto veiklos, apimančios techninį projektavimą ir kitas su pasirengimu susijusias projekto veiklas.

4.4. **Pažangios skirstymo sistemos** – gamtinių dujų skirstymo infrastruktūra, leidžianti patikimai tenkinti skirstymo poreikį vartotojams, valdyti gamtinių dujų srautus bei užtikrinanti nepertraukiamą dujų skirstymą sutrikimų bei rekonstravimo (remonto) atvejais.

4.5. **Pažangiosios infrastruktūros elementai** – išmanioji apskaita, nuotolinio duomenų surinkimo ir valdymo sistemos, skirstomų dujų slėgio parametrų palaikymo ir kontrolės įranga.

4.6. **Programinė įranga** – informacijos apdorojimo sistemos programų, procedūrų, taisyklių visuma arba tos visumos dalis kartu su atitinkama dokumentacija.

4.7. **Skirstomų dujų slėgio parametrų palaikymo ir kontrolės įranga** – įranga skirta dujų slėgio parametrams reguliuoti, nustatytam lygiui palaikyti ir (ar) prietaisais įrangos funkcionalumo kontrolei.

4.8. **Sunkumus patirianti įmonė** – įmonė, kuri susiduria su bent viena iš Reglamento I skyriaus 2 straipsnio 18 punkte nurodytų aplinkybių.

4.9. **Technologinė įranga** – gamtinių dujų skirstymo sistemoje montuojami davikliai, duomenų perdavimo moduliai ir kita įranga, skirta duomenų surinkimui, kaupimui, perdavimui ir apdorojimui.

4.10. **Veiklos pelnas** – diskontuotųjų pajamų ir diskontuotųjų veiklos išlaidų per atitinkamą investicijos laikotarpį skirtumas, kai šis skirtumas yra teigiamas. Veiklos išlaidos apima išlaidas personalui, medžiagoms, rangovų paslaugoms, ryšiams, energijai, techninei priežiūrai, nuomai, administravimui, tačiau neapima nusidėvėjimo ir finansavimo išlaidų, jei jos buvo įtrauktos į investicinę pagalbą.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija) ir įgyvendinančioji institucija.

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinama subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama projektų konkurso vienu etapu būdu.

8. Pagal Aprašą iš viso projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 6 000 000 eurų (*šešių milijonų eurų*) Regioninės plėtros fondo lėšų.

9. Priimdama sprendimą dėl projektų finansavimo Ministerija turi teisę Aprašo 8 punkte nurodytą sumą padidinti, neviršydama Priemonių įgyvendinimo plane nurodytos Priemonei skirtos lėšų sumos ir nepažeisdama teisėtų pareiškėjų lūkesčių.

10. Priemonės tikslas – kuriant pažangią gamtinių dujų skirstymo sistemą stiprinti vidinį gamtinių dujų tinklą, užtikrinti suskystinto gamtinių dujų terminalo ir tarpvalstybinių jungčių efektyvų naudojimą, taip pat sudaryti sąlygas integruoti Lietuvos gamtinių dujų sistemą į Europos gamtinių dujų vidaus rinką.

11. Pagal Aprašą remiamos šios veiklos:

11.1. Programinės ir technologinės įrangos, reikalingos efektyviam skirstymo sistemos eksploatavimui ir valdymui užtikrinti diegimas, siekiant sukurti pažangias dujų skirstymo sistemas;

11.2. Esamų gamtinių dujų skirstymo sistemų ir jų priklausinių modernizavimas diegiant pažangiosios infrastruktūros elementus;

11.3. Naujų pažangiųjų skirstymo sistemų įrengimas, siekiant užtikrinti dujų skirstymo saugumą ir patikimumą.

12. Pagal Apraše nurodytas remiamas veiklas kvietimus teikti paraiškas numatoma paskelbti:

12.1. Aprašo 11.1 papunktyje nurodytai veiklai 2016 m. IV ketvirtį;

12.2. Aprašo 11.2 papunktyje nurodytai veiklai 2016 m. II ketvirtį;

12.3. Aprašo 11.3 papunktyje nurodytai veiklai 2016 m. I ketvirtį.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

13. Pagal Aprašą galimas (-i) pareiškėjas (-ai) yra asmuo, kuris licencijoje nurodytoje teritorijoje verčiasi gamtinių dujų skirstymo veikla ir yra atsakingas už gamtinių dujų skirstymo sistemos eksploatavimą, techninės priežiūros užtikrinimą, prireikus – už jos plėtrą konkrečioje teritorijoje, sujungimą su kitomis sistemomis, taip pat už ilgalaikio sistemos pajėgumo užtikrinimą, pagrįstą gamtinių dujų skirstymo paklausa. Partneriai negalimi.

14. Pareiškėju (projekto vykdytoju) gali būti tik juridiniai asmenys. Pareiškėju (projekto vykdytoju) negali būti juridinių asmenų filialai arba atstovybės.

15. Valstybės pagalba neteikiama sunkumus patiriančioms įmonėms.

III SKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

16. Projektas turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

17. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus:

17.1. turi atitikti Nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133, nuostatas.

17.2. turi atitikti įmonės investicijų (plėtros) planus, suderintus su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – VKEKK).

18. Projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos (toliau – ES BJRS) tikslo įgyvendinimo pagal bent vieną ES BJRS veiksmų plane numatytą prioritetinę sritį ar horizontalųjį veiksmą.

19. Projektų atranka vykdoma vadovaujantis prioritetiniais projektų atrankos kriterijais, nurodytais Aprašo 2 priede. Už atitiktą prioritetiniams projektų atrankos kriterijams projektams skiriami balai. Maksimalus galimas balų skaičius pagal kiekvieną kriterijų ir privaloma surinkti minimali balų suma nurodyti Aprašo 2 priede.

20. Jei projekto naudos ir kokybės vertinimo metu projektas nesurenka Aprašo 19 punkte nurodytos minimalios balų sumos, paraiška atmetama.

21. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

22. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutarties (toliau – projekto sutartis) pasirašymo dienos.

23. Tam tikrais atvejais, dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų vykdymo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių nustatyta tvarka.

24. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

25. Projektu turi būti siekiama bent vieno iš žemiau išvardytų priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklių:

25.1. produkto specialusis rodiklis „Nutiestų skirstomųjų dujotiekių ilgis“, kodas P.S. 348;

25.2. nacionalinis produkto rodiklis „Gamtinių dujų vartotojai, kurie skaičiuojamu laikotarpiu patiria naudą, įdiegus pažangiosios infrastruktūros elementus“, kodas P.N.104;

25.3. nacionalinis produkto rodiklis „Prie pažangiųjų skirstymo sistemų prijungti gamtinių dujų vartotojai“, kodas P.N.105;

25.4. nacionalinis produkto rodiklis „Gamtinių dujų vartotojai, kurie skaičiuojamu laikotarpiu patiria naudą, įdiegus programinę įrangą ir jos funkcionalumui užtikrinti reikalingą technologinę įrangą“, kodas P.N.106;

26. Nustatant stebėsenos rodiklius, skaičiuojant pasiektas jų reikšmes ir atsiskaitant už juos turi būti vadovujamasi stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašais, kurie skelbiami Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje (toliau – ES struktūrinių fondų svetainė) <http://www.esinvesticijos.lt> skiltyje „Dokumentai“, dokumentų kategorijoje „Stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai“. Aprašo 25.1 papunktyje nurodyto stebėsenos rodiklio skaičiavimo aprašas nustatytas 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos

rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ Aprašo 25.2, 25.3, 25.4 papunkčiuose nurodytų stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai nustatyti 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. 1-298 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano patvirtinimo“.

27. Projekto vykdytojui nepasiekus įsipareigotų pasiekti stebėsenos rodiklių reikšmių, taikomos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių IV skyriaus 22 skirsnio nuostatos.

28. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

28.1. pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs investicijų projektą¹ su investicijų projekto skaičiuokle vienai siūlomai įgyvendinti projekto alternatyvai. Investicijų projektas su investicijų projekto skaičiuokle rengiamas pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką, patvirtintą VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 2014/8-337 (toliau – Investicijų projektų metodika), kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt> arba <http://www.ppplietuva.lt/> skiltyje „Teisinė ir metodinė informacija“²;

28.2. jei, vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (toliau – Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas), privaloma atlikti poveikio aplinkai vertinimą, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs Poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą ir turėti atsakingos institucijos galiojantį teigiamą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos galimybių arba galiojančią atrankos išvadą, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, kai pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas nustatyta tvarka turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros;

28.3. pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti parengęs rašytinį paaiškinimą dėl jo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai, kai pareiškėjo planuojamai ūkinei veiklai netaikomi reikalavimai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo;

28.4. kai planuojama ūkinė veikla (arba planų ar programų įgyvendinimas) susijusi(-ęs) su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima tokių teritorijų aplinka, pareiškėjas iki paraiškos pateikimo turi būti atlikęs „Natura 2000“ teritorijų reikšmingumo nustatymą, vadovaujantis Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gegužės 22 d. įsakymu Nr. D1-255 „Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis ir turėti atsakingos institucijos Planų ar programų įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo išvadą.

29. Rengiant viešųjų pirkimų procedūras rekomenduojama įvertinti galimybę prisidėti prie Viešųjų pirkimų įstatymo 24 straipsnio 3 dalyje nustatytų energijos vartojimo efektyvumo ir aplinkos apsaugos reikalavimų taikymo.

30. Projekto veiklos, išskyrus pasirengimo projektui veiklas, kurioms prašoma finansavimo, gali būti pradėtos įgyvendinti ne anksčiau nei po paraiškos registravimo

¹ Investicijų projekte turi būti nurodyti ir aprašyti visi diegiami pažangiojo elektros tinklo elementai.

² Teisinė ir metodinė informacija→Metodiniai dokumentai→Investicijų projektų rengimas

įgyvendinančioje institucijoje dienos, tačiau projekto išlaidos nuo paraiškos registravimo iki sprendimo dėl projekto finansavimo priėmimo yra patiriamos pareiškėjo rizika. Jeigu projekto veiklos, išskyrus pasirengimo projektui veiklas, pradedamos įgyvendinti iki paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos, visas projektas tampa netinkamas ir jam finansavimas neskiriamas.

31. Projekte negali būti numatyti apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį lyčių lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

32. Projektu turi būti prisidedama prie darnaus vystymosi principo įgyvendinimo ekonomikos ir aplinkosaugos srityse, t. y. įgyvendinant projekto veiklas turi būti prisidedama prie Nacionalinės darnaus vystymosi strategijoje aprašytų ilgalaikių energetikos tikslų, jų uždavinių, laikomasi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nurodytų aplinkosaugos reikalavimų, ir vadovaujamosi statybos techniniais reglamentais ir kitais teisės aktais.

IV SKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

33. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams³, paskelbtose ES struktūrinių fondų svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt>⁴, išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus. Mažiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 100 000 eurų (šimtas tūkstančių eurų), didžiausia galima projektui skirti finansavimo lėšų suma yra 2 000 000 eurų (du milijonai eurų).

34. Pagal Aprašą projekto veiklos(-ų) finansavimas yra valstybės pagalba, teikiama pagal Reglamento 48 straipsnį. Valstybės pagalbos energetikos infrastruktūrai teikimo sąlygos, kurios atitinka Reglamento nuostatas yra suderinamos su vidaus rinka.

35. Valstybės pagalba turi būti skaidri, kaip nurodyta Reglamento 5 straipsnio 1 dalyje.

36. Vadovaujantis Reglamento 48 straipsnio 5 dalimi pareiškėjas, turi parengti informaciją apie prognozuojamus finansinius srautus (pildomas Aprašo 4 priedas).

37. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro iki 33 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų ir negali viršyti tinkamų finansuoti išlaidų ir investicijos veiklos pelno skirtumo⁵. Pareiškėjas privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 67 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų.

38. Projekto pajamomis laikomos visos dėl projekto įgyvendinimo gaunamos pajamos iš reguliuojamų paslaugų (produktų) teikimo bei nereguliuojamų paslaugų (produktų) teikimo. Prognozuojant pajamas iš reguliuojamų paslaugų (produktų) teikimo dėl projekto įgyvendinimo, vadovaujamosi projektinio pasiūlymo teikimo metu

³ 2014 – 2020 metų rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais).

⁴ Dokumentai→Finansavimo skyrimas→Gairės ir rekomendacijos

⁵ Diskonto normą rekomenduojama nustatyti vadovaujantis 2014 m. gruodį Europos Komisijos patvirtintomis Investicinių projektų kaštų-naudos analizės gairėmis (angl. Guide to Cost-benefit Analysis of Investment Projects. Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020).

galiojančiais reguliuojamų paslaugų tarifais. Į projekto pajamas taip pat turėtų būti įskaičiuojami sutaupymai atsiradę dėl projekto įgyvendinimo.

39. Projektas negali būti dirbtinai išskaidomas, kaip nurodyta Reglamento I skyriaus 4 straipsnio 2 dalyje.

40. Pagal Aprašą valstybės pagalba nėra teikiama pareiškėjui, jeigu jis nėra gražinęs anksčiau gautą valstybės pagalbą, kuri Europos Komisijos sprendimu pripažinta neteisėta ir nesuderinama su vidaus rinka.⁶

41. Pareiškėjas savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne nei reikalaujama lėšų suma.

42. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo lėšų.

43. Projekto biudžetas sudaromas vadovaujantis Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams.

44. Pagal Aprašą ir Reglamento 7 ir 48 straipsnius tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos⁷:

44.1. Aprašo 11.1 papunktyje nurodytai veiklai yra šios:

44.1.1. 4 išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kt. turtas“ – tiesioginėms projekto veikloms vykdyti reikalinga įranga, įrenginiai ir kt. turtas: kompiuterinės technikos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo ir finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) išlaidos. Finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) laikotarpis negali būti ilgesnis už projekto įgyvendinimo laikotarpį, tai yra finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) būdu įsigytas ilgalaikis turtas iki projekto įgyvendinimo pabaigos turi tapti projekto vykdytojo nuosavybe.

44.2. Aprašo 11.2 ir 11.3 papunkčiuose nurodytoms veikloms yra šios:

44.2.1. 3 išlaidų kategorija „Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai“ – statybos, rekonstravimo, modernizavimo, griovimo ir kt. darbai, tiesiogiai susiję su projekto veiklomis;

44.2.2. 3 išlaidų kategorija „Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai“ – projektavimo ir inžinerinės paslaugos, techninės priežiūros ir projekto vykdymo priežiūros, ekspertizų paslaugos, tiesiogiai susijusios su projekto veiklomis;

44.2.3. 4 išlaidų kategorija „Įranga, įrenginiai ir kt. turtas“ – tiesioginėms projekto veikloms vykdyti reikalinga įranga, įrenginiai ir kt. turtas: kompiuterinės technikos, kitos įrangos, įrenginių ir kito ilgalaikio turto įsigijimo ir finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) išlaidos. Finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) laikotarpis negali būti ilgesnis už projekto įgyvendinimo laikotarpį, tai yra finansinės nuomos (išperkamosios nuomos) būdu įsigytas ilgalaikis turtas iki projekto įgyvendinimo pabaigos turi tapti projekto vykdytojo nuosavybe.

45. Darbų, projektavimo ir kitų paslaugų, numatytų Aprašo 44 punkte, įkainiai nustatomi vadovaujantis naujausios redakcijos statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo rekomendacijomis⁸ (toliau – rekomendacijos). Jei įkainiai nėra nustatyti rekomendacijose, pareiškėjas privalo turėti dokumentus, įrodančius projekto biudžeto pagrįstumą (projektinės sąmatos arba techniniai projektai, arba tiekėjų komerciniai

⁶ Žr. Reglamento 1 straipsnio 4 dalies a punktą, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1995 m. rugsėjo 13 d. sprendimą C-188/92 *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH v Vokietija*.

⁷ 2014–2020 m. rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, pritarta Veiksmų programos valdymo komiteto posėdyje 2014 m. liepos 4 d.

⁸ Rekomendacijos dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registruojamos Juridinių asmenų, fizinių asmenų ir mokslo įstaigų parengtų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo registre, kuri Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. spalio 26 d. įsakymu Nr. D1-492 administruoja VĮ Statybos produktų sertifikavimo centras.

pasiūlymai, arba nuorodos į rinkoje galiojančias kainas arba galimybių studijos ir panašiai).

46. Projekto tinkamos finansuoti išlaidos yra projekto veiklų išlaidos, patirtos nuo paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos iki projekto finansavimo pabaigos, taip pat pasirengimo projektui veiklų išlaidos, patirtos nuo 2014 m. sausio 1 d. iki paraiškos registravimo įgyvendinančioje institucijoje dienos.

47. Įsigyjamas turtas turi būti naujas.

48. Pagal šį Aprašą netinkamomis finansuoti išlaidomis laikomos:

48.1. išlaidos, neišvardytos šio Aprašo 44 punkte;

48.2. išlaidos, patirtos, kai paslaugas ar prekes atitinkančias Aprašo 44 punkte išvardintoms išlaidoms teikia susijęs su pareiškėju asmuo. Susijusiais asmenimis laikomi asmenys, atitinkantys susijusių ūkio subjektų grupės apibrėžimą, įtvirtintą Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 3 straipsnio 14 dalyje;

48.3. išlaidos, aprašytos Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 34 skirsnyje;

48.4. paraiškos ir investicijų projekto rengimo išlaidos.

49. Valstybės pagalba, kurios tinkamas finansuoti išlaidas galima nustatyti ir kuriai pagal Reglamentą taikoma išimtis, gali būti sumuojama su:

49.1. bet kokia kita valstybės pagalba, jei tos priemonės yra susijusios su skirtingomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurias galima nustatyti;

49.2. bet kokia kita valstybės pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, kurios iš dalies arba visiškai sutampa, tik jeigu taip susumavus neviršijamas didžiausias pagalbos intensyvumas ar pagalbos suma, pagal Reglamentą taikoma tai pagalbai.

50. Valstybės pagalba, kuriai taikomos Reglamento nuostatos, nesumuojama su jokia *de minimis* pagalba, susijusia su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis.

51. Kai Europos Sąjungos finansavimas, kurį centralizuotai valdo Europos Sąjungos institucijos, agentūros, bendrosios įmonės ar kitos įstaigos ir kurio tiesiogiai ar netiesiogiai nekontroliuoja valstybė narė, yra derinamas su valstybės pagalba, nustatant, ar laikomasi pranešimo ribų ir didžiausio valstybės pagalbos intensyvumo ar didžiausių valstybės pagalbos sumų, atsižvelgiama tik į pastarąjį elementą, su sąlyga, kad suteikto viešojo finansavimo, susijusio su tomis pačiomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, visa suma neviršija palankiausios finansavimo normos, nustatytos taikomose Europos Sąjungos teisės taisyklėse.

V SKYRIUS PARAIŠKŲ TEIKIMAS, REGISTRAVIMAS, VERTINIMAS IR SPRENDIMAS DĖL PROJEKTO FINANSAVIMO

52. Įgyvendinančioji institucija kvietimą teikti paraiškas skelbia ES struktūrinės paramos svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt> Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

53. Siekdamas gauti finansavimą, pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės <http://www.esinvesticijos.lt> skiltyje „Finansavimas“⁹.

⁹ Finansavimas→Konkursiniai kvietimai teikti paraiškas→Paskelbti kvietimai→Kvietimo pavadinimas→Susiję dokumentai

54. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 58 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS).

55. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prieš pateikdamas paraišką, turi užsiregistruoti DMS naudotoju, jei iki paraiškos teikimo nėra registruotas DMS naudotoju. DMS naudojimosi tvarka nustatyta Duomenų teikimo per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę tvarkos apraše (Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 1 priedas).

56. Tuo atveju, kai DMS funkcinės galimybės nepakankamos ar neužtikrinamos, paraiška su priedais įgyvendinančiajai institucijai teikiama kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka pareiškėjas. Kai paraiška teikiama kaip elektroninis dokumentas, kartu su paraiška teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės pridėdamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

57. Jei paraiška kartu su Aprašo 58 punkte nurodytais priedais teikiama kaip popierinis dokumentas, pareiškėjas turi pateikti vieną paraiškos su priedais originalą ir elektroninę užpildytos paraiškos formos ir priedų versiją. Paraiškos ir priedų originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Įgyvendinančioji institucija, nustatiusi, kad paraiškos ir priedų elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujasi paraiškos ir priedų originale nurodyta informacija. Paraiška su priedais gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu.

58. Jei paraiška kartu su Aprašo 58 punkte nurodytais priedais teikiama kaip elektroninis dokumentas, pareiškėjas užpildo paraiškos formą ir pateikia ją kvietime nurodytu elektroniniu paštu.

59. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti:

59.1. investicijų projektą su investicijų projekto skaičiuokle kaip nurodyta Aprašo 28.1 papunktyje;

59.2. informaciją apie pareiškėjui suteiktą valstybės pagalbą (Aprašo 3 priedas);

59.3. smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaraciją, kurios forma patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2008 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. 4-119 „Dėl smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaravimo tvarkos aprašo ir Smulkiojo ir vidutinio verslo subjekto statuso deklaracijos formos patvirtinimo“ (netaikoma, jei pareiškėjas yra didelė įmonė);

59.4. dokumentus, jų nuorašus arba kopijas apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus, kaip nurodyta Aprašo 28.2, 28.3 ir 28.4 papunkčiuose;

59.5. informaciją apie projekto prognozuojamus srautus, kaip nurodyta Aprašo 36 punkte;

59.6. VKEKK nutarimo dėl bendrai derinamų investicijų sąrašo, apimančio projekte numatytas investicijas, suderinimo išrašą arba jo kopiją;

59.7. jei taikoma, dokumentus, įrodančius projekto biudžeto pagrįstumą, kaip nurodyta Aprašo 45 punkte.

59.8. laisvos formos deklaraciją, kad užtikrins iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuotos infrastruktūros atnaujinimą jai nusidėvėjus, kaip nurodyta Aprašo 81 punkte;

59.9. numatomų modernizuoti statinių amžių ir vertę pagrindžiančių buhalterinės apskaitos dokumentų arba Nekilnojamojo daikto kadastro duomenų bylos dalių, susijusių su numatomais modernizuoti inžineriniais statiniais, išrašus ar kopijas;

59.10. jei pareiškėjas už paskutinius dvejus metus nėra pateikęs Juridinių asmenų registruoti metinės finansinės atskaitomybės dokumentų, šių dokumentų ir paskutinio ketvirčio iki paraiškos pateikimo tarpinės finansinės atskaitomybės dokumentų (balanso,

pelno (nuostolių), pinigų srautų ir nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitos), pasirašytų įmonės vadovo ir patvirtintų įmonės antspaudu, kopijas;

59.11. įrodymus, kad turi stabilius ir pakankamus finansų išteklius, gali užtikrinti savo veiklos tęstinumą per visą projekto įgyvendinimo laikotarpį ir prisidėti prie projekto finansavimo nuosavomis lėšomis. Pareiškėjo nuosavų lėšų finansavimo šaltiniai turi būti aiškiai apibrėžti, patikimi, tinkami, pakankami ir realus paraiškos pateikimo metu. Pakankamai apibrėžtais, patikimais ir tinkamais nuosavų lėšų finansavimo šaltiniais gali būti laikomi:

59.11.1. banko paskola. Tokiu atveju su paraiška pateikiama pažyma, kurioje nurodytas preliminarus banko sprendimas suteikti paskolą konkrečiam projektui, esant ar įvykdžius tam tikras sąlygas. Galutinis banko sprendimas, kuriame nurodytos pagrindinės kredito suteikimo sąlygos, ar pasirašytos kredito sutarties kopija turi būti pateikta iki sutarties pasirašymo datos;

59.11.2. pareiškėjo piniginės lėšos. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas sprendimas, patvirtintas juridinio asmens atitinkamo valdymo organo ar asmens (asmenu grupės), turinčio (-ios) teisę priimti tokius sprendimus, kuriais nutarta projekto įgyvendinimui skirti tam tikrą juridinio asmens lėšų sumą;

59.11.3. savininko ir (ar) dalyvių piniginiai įnašai. Tokiu atveju su paraiška pateikiamas savininko ir (ar) dalyvių sprendimas (susirinkimo protokolo kopija) skirti konkrečią lėšų sumą projektui įgyvendinti bei dokumentai, patvirtinantys savininko ir (ar) dalyvių finansinius pajėgumus skirti lėšas (patvirtintos finansinės atskaitomybės dokumentų kopijos, aktuali pajamų deklaracija, patvirtinta VMI žyma ir (ar) kt.).

60. Paraiškų pateikimo terminas nustatomas kvietimo teikti paraiškas skelbime. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos.

61. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai paskelbia Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 82 punkte nustatyta tvarka.

62. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškos gavimo dienos per DMS arba raštu, jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės, informuoja pareiškėją apie paraiškos registravimą ir jai suteiktą unikalų paraiškos kodą.

63. Įgyvendinančioji institucija ne vėliau kaip per 7 dienas nuo paraiškų pateikimo termino paskutinės dienos ES struktūrinės paramos svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt> paskelbia informaciją apie registruotas paraiškas, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 99 punktu.

64. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 ir 5 skirsniuose nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta kvietimo teikti paraiškas skelbime, kaip nurodyta Aprašo 52 punkte.

65. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projektų tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus, taip pat projekto naudos ir kokybės vertinimą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 16 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 2 priede „Projekto naudos ir kokybės vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

66. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti prašomą informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą

terminą, vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14 ir 15 skirsniais. Paraiška atmetama neprašius pareiškėjo pateikti papildomų duomenų ar dokumentų, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktos informacijos, jei pareiškėjas nepateikia Aprašo 59.1 papunktyje nurodyto priedo.

67. Paraiškos vertinamos įgyvendinančios institucijos ne ilgiau kaip 90 kalendorinių dienų nuo kvietimo teikti paraiškas skelbime nurodytos paskutinės paraiškų pateikimo dienos.

68. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, taip pat kai buvo gauta paraiškų, kurių suma didesnė, nei kvietimui teikti paraiškas skirta lėšų suma), vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS, arba raštu jei nėra užtikrintas DMS funkcionalumas.

69. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Aprašo ir (arba) Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 14-16 skirsniuose pagal juose nustatytą tvarką. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS, jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės – raštu, ir paraiškoje nurodytu elektroniniu paštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

70. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskūsti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 kalendorinių dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

71. Paraiškų baigiamąjį vertinimo aptarimą organizuoja ir Paraiškų baigiamojo vertinimo aptarimo grupės sudėtį tvirtina Įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 146 punkte nustatyta tvarka. Paraiškų vertinimo aptarimo grupės veiklos principai nustatomi įsakyme, kuriuo tvirtinama grupės sudėtis, arba šios grupės darbo reglamente.

72. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

73. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS, o jei nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės – raštu, pateikia sprendimą dėl projekto finansavimo jame nurodytiems pareiškėjams.

74. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

75. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka ir pagal Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą bei nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas iki įgyvendinančiosios institucijos nustatyto pasiūlymo galiojimo termino pabaigos turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

76. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas:

76.1. kaip pasirašytas popierinis dokumentas, arba

76.2. kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumentų formą pasirenka projekto vykdytojas.

VI SKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

77. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse ir Apraše nustatytus reikalavimus.

78. Projekto vykdytojas privalo informuoti apie įgyvendinamą ar įgyvendintą projektą Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 37 skirsnyje nustatyta tvarka.

79. Projekto užbaigimo reikalavimai nustatyti Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje.

80. 5 metus po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

81. Projekto vykdytojas turi užtikrinti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų finansuotos infrastruktūros atnaujinimą jai nusidėvėjus.

82. Visi su projekto įgyvendinimu susiję dokumentai turi būti saugomi Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 42 skirsnyje ir Reglamento 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

83. Gamtinių dujų skirstymo infrastruktūrai taikomos trečiųjų asmenų prieigos taisyklės vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 20 straipsnio 9 dalies 4 punktu ir 34 straipsniu.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

84. Aprašo keitimo tvarka yra nustatyta Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 11 skirsnyje.

85. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.